

Lõrpp

Eesti Emakeeleõpetajate Seltsi infoleht

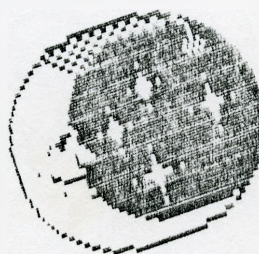

EESTI PEDAGOOGIKA
ARHIIVMUSEUM
FOND N. 30968-6...

Kallid kolleegid

Nr. 4 Detsember 1993

Soovime teile pajupuu painduvust,
et jõuaksite torme kanda!
Me paeranna õitsemisvisadest,
et jätkuks teil ilu anda.
Te hingelättele lõpmatust,
et allikaks jääda kesk pöuda.
Ning ulguvee võimukat sügavust,
et elu võiks edasi sõuda.

Rahulikku jõuluhelgust,
lõppematut küünlasära,
kauneid ja aina lootusrikkamaid
päevi uuel aastal!

EESI juhatus

Armas õpetaja,

Sa mäletad veel kindlasti seda aega, mil hakkasime Sinu juhtimisel õppima tähtede kirjutamist ja häälikute sõnadeks lugemist...

Läksid aastad ja Sa hakkasid meile õpetama emakeelt kui teadust ja reegleid meie abistamiseks. Reeglid ja veel erandid - küll oli neid raske meelde jätta! Hea, et Sa pole meie oskuste nappuse korral lootust kaotanud.

Iga aastaga läks nii Sinu kui ka meie töö raskemaks. Sa ei tegelenud keeletunnis enam mänguülesannetega ja eesti kirjandusele lisaks hakkasime üha enam süvenema maailmakirjanduse tähtteostesse. Sa õpetasid meid luulet kuulama, mõtestama ja etlema.

Sa viisid meid nii sageli teatri imepärasesse maailma ja siis korraga hakkasime ise näitlema ning lihtsate võtetega lavastama.

Me oleme Sinult palju saanud, meie Õpetaja. Aastad lähevad, Sina jääd, sest emakeeleõpetaja on alati kooli tugisammas olnud. Sa oled meile tõsist tööd tegemist õpetanud. Aitäh!

Häid jõule Sulle, meie väsimatu emakeeleõpetaja!

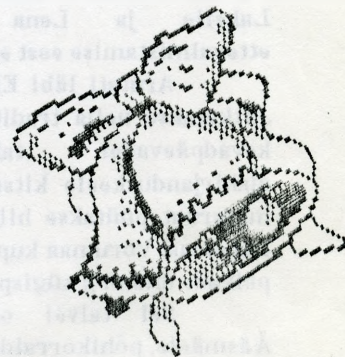
Anne-Ly

Püha õõ

Püha õõ, õnnistud õõ!
Kõik on maas rahu sees.
Joosep valvab ja Maria! sääl
hingab lapsuke põlvede pääl.
Maga, paluste rõõm!
maga paluste rõõm!

Püha õõ, õnnistud õõ!
Inglit hää! valja pääl
laulab rõõmustes: Halleluuja!
Annab leada karjastel ka:
Kristus sündinud teil!
Kristus sündinud teil!

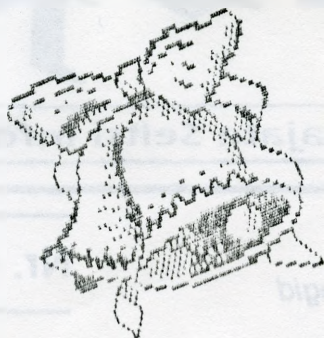
Püha õõ, õnnistud õõ!
Kes sa meil' ilmutand
Isa armu, mis õnnistust toob,
rahupõhje maailmale loob.
Laulgem Halleluuja,
laulgem Halleluuja!

Oh sa õnnistav,
oh sa rõõmustav
püha kallis jõuluaeg.
Ilm on hukas,
Kristus on sündinud.
Ristirahvas, ristirahvas,
rõõmustal

Oh sa õnnistav,
oh sa rõõmustav
püha inglite lauluaeg!
Petlemme viljal
kauldakse nüüd lühalt:
ristirahvas, ristirahvas,
rõõmustal

Oh sa õnnistav,
oh sa rõõmustav
kõige ilma õnnenaeg.
Kristus on tulnud,
meid lunastanud!
Ristirahvas, ristirahvas,
rõõmustal

EES-II uus juhatus.

Emakeeleõpetajate Seltsi uus juhatus kogunes 27. novembril oma esimesele nõupidamisele. Kõlgepealt jagati tööloigud 11 juhatuse liikme vahel. Juba kolmandat koosselu valiti EESI esinaiseks kogemustega Hoida Sikk. Asetähtjad on aga aastatega muutunud. Seekord osutus see ülesanne Ääsmäe Põhikooli õpetaja Piret Hiijsjärve reaks. Sekretär on Kadri Lilivaleht Kivimäe Põhikoolist, laekurina jätkab Salme Haavik Tihemetsast, kroonikutöö jääb endiselt Kivile õpetaja Maire Elertti korraldada. Välissuhteid jäävad arendama Viivi Maanso ja Jaan Õlspuu TPÜ- st. Metoodilise töö juhtimine, suunamine ja korraldamine usaldati Kersti Kaldmale Riigi Koollametiist, Maarja Hagole Pärnu I Keskkoolist ja Anu Petermannile Tallinnast, allakirjutatu nimetati pressilaseks.

Kuulutati välja 1993.a. EESI aastapreemia. See kuulub tublidele Narva eesti keele õpetajatele Silvi Laksile ja Lena Tarasjukile õpilaste hea ettevalmistamise eest eesti keele olümpiandideks.

Arutati läbi EESI töösuunad uueks perioodiks. Jätkatakse nelja traditsioonilise suurüritusega aastasi: kevadpäevadel tahetakse arutleda meie ajakirjanduskeele kitsaskohtade üle; suveekskursiooni marsruut püütakse hiljem täpsustada (on mõtteid nii Lahemaa, Võrumaa kupliise maastiku kui ka Kalevipoja paikade ümber); sügispäevad; jõulupidu.

Sel talvel olene jõule pidama kutsutud Ääsmäele, põhikorraldajaks on Piret Hiijsärv.

Aili Kiin

Õpetajad koolipingis.

Et uute õpikute autoritega kohtumine on väärt ettevõtmine, seda võivad Viljandi maakonna emakeeleõpetajad teile kiinitada.

Just Betti Alveri sünniaastapäeval, 23.novembril, tulid viljandlasi harima EESI liikmed, 9. ja 8.kl. kirjandusõpikute autorid Märt Hennoste ja Mihkel Rebane. Üritus toimus 116 - aastases Viljandi 4. Keskkoolis. Alustuseks kuulati õpilaste etteastet - B.Alveri emotsionaalsel luulekava "Läbi lilled".

Järgnes Mihkel Rebase asjalik õpiku ülesõltuse tutvustus. Autor võttis ette ka nõ. töövihiku ülesannete selgitamise, mida õpetajad huvilratavaks pidasid. Et lugemik on kirjutatud mehe silmade ja häälingute alusel, erineb see naiskoostajate õpikust. Igal juhul poeti seda asjalikuks ja eakohaseks raamatuks.

Õpetajate kohvipausi Kõleri kooli kohvikus täitis üllatus- võõrustajad etendasid igihaljast ja valmukat "Polkovniku Leske", mille on lavastanud Reet Sinimaa.

Põhjalikult analüüsis oma kirjandusõpikut, selle koostamispõhimõtteid ja tööülesandeid Märt Hennoste. Ta andis õpetajatele hulga metoodilisi näpunäiteid, mis igapäeva töös ära kuluvad.

Õpetajad on esmahinnangu õpikule andnud: need tulid pisut hilja, ent siiski õigel ajalavaramas kontekstis. Meeldib Hennoste õpiku ülevaatlikkus, kirjandusteoreetiliste mõistete sissetoomine, avarus, head tekstid ja valikuvõimalus nii õpetajatele kui õpilastele.

Viljandi maakonna emakeele õpetajad kirjutasid veel pöördumise Riigikogule, puudutades eeskätt palgaküsimust. Arutati ka mitmeid organisatsioonilisi küsimusi.

Miks ma sellest enesetähtsusest püevast kirjutun EESI lehes? Ikka soepärast, et uute õpikute autoritega kokkusaamine on mõttakas ettevõtmine. Meie liikmed Märt Hennoste ja Mihkel Rebane pakuvad häid ideid nii kirjandusõpikuks kui suulisel esinemisel.

Aili Kiin

Eesti Emakeeleõpetajate Seltsi
infoleht. Toimetaja Aili Kiin (tel. 57-750,
tööl 53-678). EE2900 Viljandi, Toome
10-23. Trükikoda: Kõleri kool Viljandis

EESTIMAA PALVE

MEIE ISA, KES SA OLED TAEVAS,
jälle seisan palges Sinu ees...
Ikka veel mu rahvas raskes vaevas
paindub pimedana piltisa ees.

PÜHITSETUD OLGU SINU NIMI
selle rahva südames ja suus,
kes saab teha vastu palja kivi,
okastraat on otsapidi luus.

MEIE IGAPÄEVAST LEIBA MEILE ANNA!
Jäta meile meie Isamaa,
et me lastel oleks pea, kus panna,
et meist keegi poleks koduta.

ANNA ANDEKS MEILE MEIE VÕLAD...
Vabasta meid vaenuhüüdistest!
Ühenda Sa eesti meeste olad
rahulikus elupüüdluses!

ÄRA SAADA KIUSATUSE SISSE,
Sa ju näed, kuls veri ilukab verd!
Saada rahu rahva olemisse,
anna jõudu holda maad ja merd!

TULGU SINU RIIK JA TULGU VÄGI
Oma risti luba kanda veel:
Paistku Pandivere, püha Munamägi!
Jäta meile meie emakeel,

milles öelda: IGAVESTI AAMEN,
sils kul peres süüd või pulm või kirst.
Anna armastuseks jõudu Eestimaaile,
tõsta õnnistuseks oma püha rist!

Elle Are, mida sooviksid öelda saateks oma värssidele Eestimaa emakeeleõpetajatele?

*"Kaitsta meie kallist emakeelt, et see saaks
südamesse rüügitud nii väikestele kui
suurtele. Mitte keegi teine peale
emakeeleõpetaja ei saa eesti keelt hinge
istutada. Soovin selleks jõudu, usku ja
lootust!*

*Aeg on lootusetu - isegi ports ja vihma ei
kustu tähed, nad on olemas...*

*Õige pea lõpeb Koidula- aasta, mil soovitan
L.Koidula värsside uuesti lugeda, et nad uuesti
südamesse tuleksid nagu salavanne ning
elaks edasi meie hingepõhjas."*

Kuusepuu kasuka hõlmal
niriseb ootuse valk.
Peletab tuuli ja külma-
stin on su kodupaik.

Käbid on kõrgel ja kirjud
nagu su elulhk,
kuigi sinagi sirgud,
ikka ei ulatu pilhk.

Sinna, kus talliste krooni
kuusk kannab kadiaral peal,
järgid vaid rohelist tooni
eluvärvide seas.

Sedagi saamatult kaitsed,
ikka käid kändudes teel.
Vere ja vaigu maitset
kannab su kodukeel.

Kul kuninglikud on kuused,
sa avastad alles talvel.
maa tardunud lgatsused
nais okstes on päikese palvel.

Kul igavikku me aimaks:
puu härmases valguses
saab silmade selgimispaigaks.
Kõik viibime alguses.

Kõie küünlatuloga tõstad...
Vaid soojusest kuusk tunneb puudust.
Kul igihaljus veel kestab -
kestab sinuski õrnus ja truudus.

R I S T S Õ N A

1	2	3	4	5	6	7
26	27	28	29	30	31	8
25	44	45	46	47	32	9
24	43	54	55	48	33	10
23	42	53		49	34	11
22	41	52	51	50	35	12
21	40	39	38	37	36	13
20	19	18	17	16	15	14

1-7 ilalgi
 5-7 suusk (inglise k.)
 8-13 koht, kus hoitakse talvvarusid
 12-14 silnipimestar
 13-20 end vana
 18-24 Johann Wolfgang ... Mozart
 21-24 lunal (ladina k.)
 23-27 üsni moodi
 27-31 kassi lõug
 30-36 mitte professionaal
 36-45 loom
 44-49 teistsugune
 49-55 ... mit' natuuraalvõimekaid

Klassile tuleb uus õpetaja.

Küsib ühe poisi käest:

"Mis su nimi on?" - "Mõõ".

Küsib teise käest:

"Kui vana sa oled?" - "Mõõ".

Kevadel tuleb direktor sinna klassi,

küsib ühe poisi käest:

"Mis su nimi on?" - "Juku".

Küsib teise käest:

"Kui vana sa oled?" - "Kümme".

"Kuidas see teil ühe aastaga õnnestus?"

küsib direktor õpetajalt.

"Mõõ," vastab õpetaja.

Üks mees istub klassi ukse taga

koridoris ja ootab tütart. Mõõda läh eb

õpetaja ja küsib:

"Kas te ootate last?"

"Ei, ma olengi selline paksuke,"

vastab mees.

Lahenda võrrandi!

SA I X 5A2

Mari loeb koolis: "Ema armastab
 minu "

Meesõpetaja parandab: "Mind."

"Kas tõesti? Seda peab isale üttelema."

Juku on esimesel koolipäeval saanud
 sõbraks Mariaga ning kutsunud viimase
 õhtul enda poole mängima. Viimaks
 heliseski uksekell ja Juku tõttab avama.
 Lähel seisab Mari, ranits seljas: "Miks
 sa ranitsa kaasa võtsid?" - "Aga kas
 me siis homme kooli ei lähegi?"

SIGA SÜGIS

TAAS ON SÜGIS.

TAAS ON VILU.

KALUR PÜÜAB MEREL KILU.

TAMMEPUU ALL,

KINNI SUU,

ISTUB SIGA, KES SEE MUU.

MÕELDES, MIS TAST JÕULUKS SAAB,
 SIGA VÄRISEB KUI HAAB.

Ott Arder

Luuletus on kõnekas eelkõige
 Hiiumaal käinutele.